

Znak: Ares(2022)933162 - 09/02/2022

**Do: Komisja Europejska
DG TAXUD, Dział C1 – Podatek od Wartości Dodanej**

**Od: Tomasz Michalik,
MDDP Michalik Dłuska Dziedzic i Partnerzy spółka doradztwa podatkowego S.A.**

Data: 3 kwietnia 2023 r.

Dot.: konsultacji publicznych projektu „Podatek VAT w epoce cyfrowej”

działając w imieniu MDDP Michalik Dłuska Dziedzic i Partnerzy spółka doradztwa podatkowego S.A. [dalej: **MDDP**] przedstawiam uwagi MDDP w ramach konsultacji publicznych „Podatek VAT w epoce cyfrowej”, odnoszące się do projektu zmian w dyrektywie 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej¹ [dalej: **Dyrektywa VAT**] oraz powiązanych z nią rozporządzeń tj. Rozporządzenia wykonawczego Rady (UE) nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiającego środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej² [dalej: **Rozporządzenie nr 282/2011**] oraz Rozporządzenia Rady (UE) nr 904/2010 z dnia 7 października 2010 r. w sprawie współpracy administracyjnej oraz zwalczania oszustw w dziedzinie podatku od wartości dodanej³ [dalej: **Rozporządzenie nr 904/2010**].

Uważamy, że proponowane zmiany są pożądane i zacierają we właściwym kierunku. Wydaje się przy tym, że mogłyby być jeszcze dalej idące.

1. Obowiązki w zakresie sprawozdawczości dotyczącej VAT i fakturowanie elektroniczne

- a) Postulujemy odstąpienie od uchylenia art. 223 Dyrektywy VAT dotyczącego możliwości wystawiania faktur zbiorczych. Uchylenie tego przepisu wydaje się bezzasadne i stanowić może poważną i niepotrzebną komplikację rozliczeń dla podatników. W przypadku stałej współpracy i dokonywania dostaw towarów lub usług niemalże każdego dnia usunięcie możliwości zbiorczej fakturowania spowoduje znaczące utrudnienia administracyjne i systemowe (np. w zakresie usług transportowych).
- b) W art. 226 Dyrektywy VAT postulujemy, aby w przypadku identyfikatora rachunku bankowego jako obowiązkowego elementu faktury ograniczyć konieczność zastosowania takiego zapisu na fakturze jedynie w przypadku, gdy płatność za fakturę będzie dokonywana w formie przelewu bankowego.

W zakresie terminu płatności postulujemy, aby zrezygnować z podawania na fakturze tej informacji. Argumentujemy to tym, iż w państwach członkowskich Unii Europejskiej

¹ Dz. Urz. UE L Nr 347 z 11.12.2006, s. 1 ze zm.

² Dz. Urz. UE L Nr 77 z 23.03.2011, s. 1 ze zm.

³ Dz. Urz. UE L Nr 268 z 12.10.2010, s. 1 ze zm.

obowiązują różne przepisy w zakresie możliwości rozliczenia faktury w oparciu o regulacje prawa cywilnego. W tym przypadku podawanie terminu płatności w momencie wystawienia faktury może stanowić kwestię problematyczną po stronie podatnika.

- c) Uzupełniając powyższe zagadnienie postulujemy aby informacje dotyczące terminu płatności oraz rachunku bankowego nie były uwzględniane w systemie sprawozdawczości dla dostaw towarów i świadczenia usług. W naszej ocenie informacje te są zbędne w sytuacji, kiedy zostaną uwzględnione w momencie wystawienia faktury na dokumencie poświadczającym transakcje.
- d) Postulujemy także, aby Komisja Europejska zobowiązała państwa członkowskie Unii Europejskiej planujące wdrożyć system w zakresie e-fakturowania w odniesieniu do transakcji krajowych do stosowania standardowego formatu e-faktur. Pozwoli to na ograniczenie kosztów po stronie podatników w zakresie konieczności dokonywania zmian w systemach księgowo-finansowych w związku z dostosowaniem do nowych wymogów wprowadzanych w pakiecie ViDA.

2. Opodatkowanie podatkiem VAT podmiotów gospodarki opartej na platformach cyfrowych

2.1. Ograniczenie opodatkowania podmiotów gospodarki opartej na platformach cyfrowych do sektorów zakwaterowania i przewozu osób

- a) Zauważalny od kilku lat rozwój gospodarek opartych o platformy cyfrowe doprowadził do istnienia szczególnego rodzaju zakłóceń konkurencji wynikających z braku opodatkowania VAT osób fizycznych nieprowadzących działalności gospodarczej. Specyficzne modele biznesowe stosowane w gospodarce cyfrowej opartej na współdzieleniu zasobów wykorzystują korzyści skali oraz efekt sieciowy tworząc przy udziale osób fizycznych rzeczywistą konkurencję dla podmiotów wykonujących te same działania jednak w ramach działalności gospodarczej opodatkowanej VAT.
- b) Co prawda nie ulega wątpliwości, że problem wynikający z nierówności między powyżej wskazanymi uczestnikami rynku najbardziej uwydatniony jest w sektorach przewozu osób oraz zakwaterowania, niemniej nie ogranicza się do nich. Innymi sektorami, w których zauważalny jest zdecydowany wzrost udziału świadczeń wykonywanych przez osoby niezobowiązane do naliczenia VAT za pośrednictwem platform cyfrowych, są m.in. sektor finansowy (np. usługi świadczone za pośrednictwem platform, które wykorzystujących efekt skali do zapewniania finansowania lub udzielania pożyczek) lub sektor usług profesjonalnych i związanych z gospodarstwami domowymi (usługi świadczone za pośrednictwem wyspecjalizowanych platform).
- c) Z informacji zawartych w raporcie dotyczącym analizy możliwych rozwiązań w ramach pakietu „VAT w epoce cyfrowej” wynika, że powyżej wskazane sektory zwielokrotniają udział wykorzystania platform cyfrowych znacznie szybciej niż np. sektor zakwaterowań⁴. Proponowane przez Komisję regulacje nie uwzględniają także usług, które są niezwykle blisko powiązane z sektorem przewozu osób a mimo to nie zostały uwzględnione w

⁴ VAT in the Digital Age. Final report Volume 2 The VAT treatment of the platform economy, s. 42.

przedstawionej przez Komisję propozycji przepisów, tj. świadczonych za pośrednictwem platform usług kurierskich na żądanie, w ramach których kurier kupuje, odbiera lub dostarcza towary.

- d) Dlatego ograniczenie rozwiązania zawartego w proponowanej treści art. 28a Dyrektywy VAT jedynie do platform cyfrowych działających w sektorach krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych oraz przewozu osób wydaje się rozwiązaniem tymczasowym, które będzie niewystarczające w związku przyśpieszającym rozwojem gospodarek cyfrowych w innych sektorach. Niewątpliwie jest wartościowe jako pozwalające na przetestowanie proponowanych formuł w tych obszarach, niemniej wydaje się, że należy jak najszybciej rozszerzyć tę formułę także na inne obszary.
- e) Odpowiednia kwalifikacja usługi świadczonej przez platformę nie powinna bowiem dotyczyć jedynie usług świadczonych drogą elektroniczną, dostaw towarów, czy też usług w sektorach zakwaterowania lub przewozu osób. Brak ogólnej regulacji, która wskazywałaby granicę, w której platforma jedynie pośredniczy w transakcji, a w której jej działania stanowią część usługi świadczonej na rzecz klienta końcowego, pozbawia podmioty, które nie kwalifikują się do objęcia regulacjami wskazującymi uznanego dostawcę usług lub towarów, pewności prawa w zakresie sposobu opodatkowania ich działalności.
- f) Niewykluczone jest bowiem, że dana administracja państwowa, uzna że dana platforma powinna rozliczać VAT z usługi świadczonej za jej pośrednictwem jakby ją sama nabyła i sprzedała, nawet jeśli nie mają do niej zastosowania regulacje szczególne wynikające z art. 9a, 5b lub proponowanego art. 9b Rozporządzenia nr 282/2011 lub nadmiernie ograniczy zakres platform, które powinny być traktowane jako nabywca i dostawca, w związku z charakterem swoich działań (np. decydowaniem o cenie, tworzeniem oferty itp.), tylko dlatego że działalność platformy nie obejmuje wybranych przez prawodawcę unijnego sektorów. Brak regulacji w powyższym zakresie może także skutkować nieuczciwą konkurencją podatkową między państwami członkowskimi, bowiem w zależności od odpowiedniej kwalifikacji usługi, platformy państwa członkowskie mogą mieć możliwość przekierowania środków z jednego państwa do drugiego, jednocześnie oferując platformom bardziej korzystną interpretację danych świadczeń platform.
- g) Praktyczne problemy związane z opodatkowaniem usług świadczonych w zamian za wynagrodzenie niepieniężne, wskazywane jako argument za objęciem nowymi regulacjami jedynie sektora zakwaterowań i transportu z uwagi na zasadnicze występowania wynagrodzenia pieniężnego w tych obszarach⁵, nie powinny być jednym z czynników decydujących o wykluczeniu pozostałych sektorów gospodarki, tym bardziej, że dynamika ich rozwoju sprawia, że nie można przewidzieć czy w chwili ewentualnego wejścia analizowanych przepisów w życie wybrane przez Komisję branże będą wciąż istotniejsze od innych. Dlatego pożądane jest rozwiązanie pozwalające na objęcie podobnymi regułami także innych obszarów gospodarki organizowanej przez platformy cyfrowe.
- h) Istotnym jest także, że objęcie fikcją uznanego dostawcy platform niezależnie od sektora gospodarki, w którym działają wykluczyłoby potencjalne nadużycia związane z modelowaniem zakresu czynności platformy tak aby nie została objęta ona obowiązkami

⁵ VAT in the Digital Age. Final report Volume 2 The VAT treatment of the platform economy, s. 107

związanymi z świadczeniem usług przez jej użytkowników. W tym miejscu należy także zauważyć, że platformy cyfrowe często oferują szeroki katalog usług dodatkowych, które mogą wykraczać poza czynności krótkoterminowego najmu lub przewozu osób, tym samym ograniczenie obowiązków do wybranych sektorów może w obecnym kształcie powodować wątpliwości w zakresie kwalifikacji danej platformy jako podmiotu zobowiązanego do rozliczenia usługi na gruncie VAT.

- i) Wprowadzenie nowych regulacji powinno być ukierunkowane na zapewnienie równych warunków działania przedsiębiorstwom unijnym poprzez nałożenie podobnych zobowiązań z tytułu podatku VAT niezależnie od tradycyjnego lub cyfrowego modelu biznesowego, ich lokalizacji, rodzaju zaangażowania w transakcje krajowe lub transgraniczne oraz sektora rynku, w którym funkcjonują. Z uwagi na powyższe, w naszej ocenie, najbardziej pożądane byłoby stosowanie proponowanego art. 28a Dyrektywy powinno obejmować swoim zakresem podatników, ułatwiających - poprzez użycie interfejsu elektronicznego, takiego jak platforma, portal lub podobne środki - świadczenie usług, niezależnie od sektora gospodarki w jakim mieszczą się dane usługi.

2.2 Miejsce świadczenia usługi ułatwiającej świadczonej przez platformę cyfrową

- a) Zagadnienie klasyfikacji usługi świadczonej przez platformę na rzecz pierwotnego dostawcy i/lub użytkownika platformy występującego w charakterze klienta jest niezwykle istotnym i problematycznym aspektem gospodarek opartych o platformy cyfrowe.
- b) Innowacyjność modeli biznesowych, w których funkcjonują podmioty gospodarki cyfrowej powoduje, że odpowiednia kwalifikacja ich świadczeń jako pośrednictwa, usługi elektronicznej lub usługi o jeszcze innym charakterze jest trudna do określenia, a jednocześnie może prowadzić do zasadniczo różnych skutków w zakresie opodatkowania, np. z uwagi na zasady dotyczące określenia miejsca świadczenia. W niektórych państwach członkowskich usługa ułatwiania, za którą pobiera opłatę platforma, jest traktowana jako usługa świadczona drogą elektroniczną, podczas gdy w innych jest traktowana jako usługa pośrednictwa.
- c) W kontekście powyższego pozytywnie należałoby ocenić proponowany przez Komisję art. 46a Dyrektywy VAT, który unifikuje miejsce świadczenia w przypadku usługi ułatwiającej platformy, świadczonej na rzecz osoby niebędącej podatnikiem, ustalając je w miejscu, w którym dokonywana jest podstawowa transakcja.
- d) Niemniej, aby uniknąć nowych wątpliwości w zakresie stosowania odpowiedniej normy szczególnej przez platformę cyfrową dążącą do ustalenia właściwego miejsca świadczenia swojej usługi, zasadne byłoby zawarcie w przywołanym przepisie wskazania na jednoczesne wyłączenie art. 58 Dyrektywy VAT lub wskazania w art. 58 Dyrektywy VAT stosowania z zastrzeżeniem proponowanego art. 46a Dyrektywy VAT.

2.3 Warunki zwolnienia platformy cyfrowej z odpowiedzialności za VAT

- a) W art. 9d Rozporządzenia nr 282/2011 proponuje się wprowadzenie regulacji, która zwalniałaby platformę z odpowiedzialności za zapłatę podatku VAT, jeśli nie działała ona jako uznany dostawca, w związku z faktem, że dane przekazane przez właściwego dostawcę były

- błędne. Warunki określone w proponowanym przepisie są podobne do tych, które ustalono dla interfejsów elektronicznych, które uznaje się za dostawców w przypadku ułatwiania dostaw towarów (art. 5c Rozporządzenia nr 282/2011).
- b) W obu przypadkach warunkiem zwolnienia platformy z odpowiedzialności jest, poza byciem zależnym od informacji przekazanych przez dostawcę i faktem, że informacje te są błędne, wykazanie przez podatnika (platformę), że nie wiedział o tym, że informacje te są błędne, oraz że – racjonalnie rzecz biorąc – nie mógł o tym wiedzieć. Ciężar dowodu spoczywa przy tym na platformie.
 - c) W praktyce powyższy, nieprecyzyjny warunek, może okazać się trudny do wypełnienia. Aby udowodnić należytą staranność w zakresie pozyskania informacji od właściwego dostawcy platforma powinna posiadać dowody, które w przypadku obsługi szerokiego grona użytkowników, a w szczególności podmiotów prywatnych lub o małej skali działalności jest niezwykle trudno zdobyć. Dowodów takich nie sposób zdobyć np. bez nakładania na użytkowników platformy obowiązków dokumentowania swojego statusu jako podatnika. Wprowadzenie takich wymogów przez daną platformę mogłoby mieć natomiast negatywne skutki na konkurencyjność takiego podmiotu, który chciałoby zabezpieczyć się z uwagi na konieczność bazowania na danych otrzymanych od innego podmiotu.
 - d) Jednocześnie, nawet jeśli platforma zbierze dowody, to w obliczu uznaniowego charakteru pojęcia „racjonalności”, w szczególności w przypadku rygorystycznego podejścia organów danego państwa do tego terminu, mogą one zostać uznane za niewystarczające.
 - e) Tym samym narzucony na platformę obowiązek przyjęcia roli uznanego dostawcy, przy braku realnego mechanizmu który zabezpieczałby interesy tego podmiotu w przypadku podawania przez właściwych dostawców błędnych danych, wydaje się nieproporcjonalnym obciążeniem dla takich podatników.
 - f) Z jednej strony jak wskazuje pkt 6 preambuły w proponowanej treści rozporządzenia wykonawczego zmieniającego Rozporządzenia nr 282/2011 platforma powinna „zakładać”, że klient jest podatnikiem w określonych okolicznościach, jednocześnie z drugiej strony wydaje się, że warunek wykazania przez podatnika, że nie wiedział o tym, że informacje podane przez właściwego dostawcę są błędne, oraz że – racjonalnie rzecz biorąc – nie mógł o tym wiedzieć, nie zostanie spełniony tylko na bazie przyjętego przez platformę „założenia”.
 - g) Z uwagi na powyższe, zasadne wydaje się ujęcie w projektowanych przepisach przykładowych kryteriów oceny należytej staranności platformy w powyższym zakresie, które uznane byłyby za wystarczające a które pozwoliłyby na zabezpieczenie podmiotów przed negatywnymi konsekwencjami nałożenia na nich dodatkowych obowiązków związanych z przyjęciem modelu uznanego dostawcy w stosunku do platform ułatwiających.

2.4 Podanie numeru identyfikacyjnego VAT przez osobę mieszczącą się w kategoriach wymienianych w art. 28a lit. c)-f) Dyrektywy VAT

- a) Zgodnie z proponowaną treścią art. 9c Rozporządzenia nr 282/2011 fikcja uznania platformę za dostawcę usługi wynikająca z proponowanego art. 28a Dyrektywy VAT ma zastosowanie

- gdy osoba świadcząca usługę za pośrednictwem platformy nie przekaze podatnikowi platformie ważnego numeru identyfikacyjnego VAT.
- b) Jednocześnie, zgodnie z zdaniem drugim proponowanego przepisu art. 9c Rozporządzenia nr 282/2011, jeżeli osoba świadcząca właściwą usługę posiada numer identyfikacyjny VAT i należy do którejkolwiek z kategorii wymienionych w art. 28a lit. c)–f) Dyrektywy VAT (np. podatnicy objęci w państwach członkowskich specjalną procedurą pozwalającą na ich zwolnienie z VAT), taki numer identyfikacyjny VAT nie jest przekazywany podatnikowi ułatwiającemu świadczenie usługi.
- c) W kontekście powyższego czynność „przekazania numeru” staje się kluczowym warunkiem dla istnienia fikcji prawnej, w której platforma będzie pełnić rolę uznanego dostawcy. W związku z powyższym istotnym jest aby rozumienie „przekazania numeru” było jednoznaczne i nie mogło być przedmiotem odmiennych interpretacji, które prowadziłyby do różnych skutków podatkowych.
- d) Zaproponowane brzmienie art. 9c Rozporządzenia nr 282/2011 w istocie budzi jednak wątpliwości, bowiem powyższy przepis może być rozumiany w taki sposób, że w przypadku gdy dana osoba raz przekaze numer identyfikacyjny VAT do platformy to proponowany art. 28a Dyrektywy VAT nie znajdzie zastosowania niezależnie od tego w jakim charakterze będzie działała ta osoba w przyszłości.
- e) Co więcej, nie jest jasne jak platforma powinna zachować się w sytuacji, gdy jest już w posiadaniu numeru identyfikacyjnego kontrahenta mimo, że on tego numeru platformie nie przekazał (platforma może nim dysponować np. dlatego, że niektóre państwa członkowskie pozwalają na elektroniczne sprawdzenie czy dany podmiot jest zarejestrowany na VAT i jaki jest jego numer). Innymi słowy, czy „przekazanie” numeru, o którym mowa zawsze wymaga aktywnego działania kontrahenta i czy stanowi rodzaj jego deklaracji dotyczącej tego jak chce (jak powinien) być w transakcjach z platformą traktowany.
- f) Wreszcie proponowane przepisy nie przewidują możliwości cofnięcia skutków przekazania numeru, nawet jeśli np. został on przekazany błędnie.
- g) Wskazane byłoby zatem określenie:
- czy przekazywany numer będzie związany z konkretną usługą,
 - czy można „cofnąć przekazanie numeru” a raczej zmienić skutki błędnego przekazania numeru – ale jeśli tak to, co należałoby zrobić i od kiedy konsekwencje zostałyby zmienione,
 - w jaki sposób numer powinien zostać przekazany i czy może się to odbyć bez udziału osoby świadczącej usługę (np. przez wykorzystanie baz gospodarczych itp. narzędzi przez platformę), czy też „przekazanie” musi zawsze obejmować aktywne działanie „przekazującego numer”.
- h) W nawiązaniu do zdania drugiego proponowanego art. 9c Rozporządzenia nr 282/2011 należy zauważyć, że podmioty, które mieszczą się w kategoriach wymienionych w lit. c)-f) w proponowanym art. 28a Dyrektywy VAT, to w szczególności małe przedsiębiorstwa, rolnicy lub podmioty, które dokonują wyłącznie dostaw towarów lub świadczenia usług zwolnionego

z VAT. Tym samym można się spodziewać, że w wielu przypadkach będą to osoby nieświadome faktu, że w oparciu o przepisy unijnego rozporządzenia nie powinny przekazywać swojego numeru VAT platformie.

- i) Nawet jeśli w związku z powyższym dana platforma w swoim własnym zakresie poweźmie środki informacyjne w stosunku do takich podmiotów, to w istocie nadal istnieje prawdopodobieństwo wystąpienia przypadków gdy mimo regulacji art. 9c zdanie drugie właściwy usługodawca mieszający się w we wcześniej przywoływanych kategoriach poda platformie swój numer VAT.
- j) W przypadku takim jak opisany powyżej, platforma bazując na fakcie, że otrzymała od właściwego usługodawcy numer VAT niesłusznie nie będzie działać jako podmiot uznawany za dostawcę. Jednocześnie proponowany art. 9d Rozporządzenia nr 282/2011 pozwala na zwolnienie platformy z odpowiedzialności za zapłatę VAT w takiej sytuacji, pod warunkiem że informacje przekazane przez właściwego dostawcę usług są błędne.
- k) W związku z powyższym, istnieje wątpliwość czy numer VAT podany przez podatnika VAT, który mieści się w kategoriach wymienionych w lit. c)-f) proponowanego art. 28a Dyrektywy VAT, można na potrzeby zwolnienia platformy z odpowiedzialności za zapłatę VAT uznać za błędny.
- l) W konsekwencji wnioskujemy o wyraźne ujęcie w warunkach zawartych w proponowanym art. 9d Rozporządzenia nr 282/2011 zapisu, który zapewniłby platformie ochronę w sytuacji gdy podany przez właściwego dostawcę numer VAT nie jest informacją błędną, jednakże nie powinien być zostać przekazany platformie.

2.5 Usługi świadczone za wynagrodzenie niepieniężne

- a) W raporcie dotyczącym analizy możliwych rozwiązań w ramach pakietu „VAT w epoce cyfrowej” niejednokrotnie zostało wspomniane zagadnienie niepieniężnego wynagrodzenia w zamian za usługi świadczone przez platformy cyfrowe⁶.
- b) W zdecydowanej większości takie podmioty pobierają wynagrodzenie pieniężne, najczęściej w ramach prowizji od transakcji, którą platforma ułatwia lub abonamentów za dostęp do usług platformy. Niemniej, złożone modele biznesowe platform cyfrowych wspierają występowanie także innych form wynagrodzenia za usługi świadczone z ich udziałem np. dostęp do danych osobowych w zamian za dostęp do platformy społecznościowej.
- c) Należy przy tym zauważyć, że wynagrodzenie niepieniężne może występować także w relacji między właściwym dostawcą o odbiorcą usługi, której świadczenie platforma ułatwia. Przykładowo w sektorze zakwaterowań występują modele oparte o wzajemny krótkoterminowy wynajem mieszkań (tzw. homeswapping). Tego typu transakcje mogą sprawiać, że platforma cyfrowa, uznana na podstawie proponowanego art. 28a Dyrektywy VAT za odbiorcę i dostawcę takich usług będzie zobowiązana do rozliczenia VAT od świadczenia barterowego.

⁶ VAT in the Digital Age. Final report Volume 2 The VAT treatment of the platform economy, s. 19, 22, 66-68, 92, 152

- d) Biorąc pod uwagę, że rozwój platform opierających się na rozwiązaniach ekonomii współdzielenia zasobów użytkowników jest nieunikniony można się spodziewać, że sytuacje w których między użytkownikami platformy dochodzi do barteru, w którym platforma pośredniczy będą w przyszłości występować coraz częściej.
- e) Jednocześnie zasady określone w art. 73 Dyrektywy VAT wydają się niewystraszające w obliczu ustalenia podstawy opodatkowania specyficznych świadczeń występujących w gospodarce cyfrowej w przypadku występowania innych niż tradycyjne form wynagradzania, w szczególności w sytuacji w której podatnikiem w odniesieniu do usług będzie uznany dostawca w osobie platformy cyfrowej, ułatwiającej świadczenie danej usługi.
- f) Z uwagi na powyższe postulujemy wyłączenie z reżimu uznanego dostawcy, stosowanego na podstawie proponowanego art. 28a Dyrektywy VAT transakcji, w których wynagrodzenie występuje w formie niepieniężnej.

3. Jednolita rejestracja VAT w UE

3.1. Rozszerzenie procedur OSS i IOSS – postulat jak najszybszego rozszerzenia tych procedur i zmiany trybu odzyskania podatku naliczonego

- g) W naszej ocenie powinny zostać podjęte prace w celu jak najszybszego rozszerzenia możliwości zastosowania zasady jednej rejestracji dla potrzeb VAT w ramach „punktu kompleksowej obsługi” OSS na transgraniczne transakcje dokonywane między podatnikami (B2B). Wprowadzone w tym zakresie zmiany mogły opierać się w szczególności na rozwiązaniach opracowanych w ramach przedłożonego w 2018 r. przez Komisję wniosku w sprawie docelowego systemu VAT dotyczącego opodatkowania wymiany handlowej między państwami członkowskimi (COM(2018) 329 final).
- h) Rozszerzenie procedur objętych OSS i IOSS pozwoliłoby przedsiębiorstwom uniknąć wielokrotnych rejestracji VAT w UE w przypadku transakcji transgranicznych, a co za tym idzie – ponoszenia znacznych kosztów administracyjnych z tym związanych. Dlatego należy postulować jak najszybsze wprowadzenie zmian w tym zakresie.
- i) Choć jednym z elementów projektu „Podatek VAT w epoce cyfrowej” jest wprowadzenie „jednolitej rejestracji VAT w UE”, to rozwiązanie to opiera się głównie na umożliwieniu korzystania z procedur OSS i IOSS podatnikom objętym opodatkowaniem na zasadzie marży. Wobec ciągłego rozwoju handlu wewnątrz UE takie rozszerzenie wydaje się niewystarczające.
- j) W przypadku proponowanego rozszerzenia OSS przewidziany jest jedynie mechanizm zwrotu podatku naliczonego (procedura VAT-REF). Warto jednak nadmienić, iż w wielu krajach członkowskich UE, jak na przykład w Polsce, procedura odzyskiwania VAT naliczonego w postaci zwrotu często jest procesem długotrwałym i problematycznym, gdyż organy wszczynają różnego rodzaju czynności sprawdzające w celu skontrolowania czy zwrot jest podatnikowi należny. W konsekwencji, postulujemy aby zamiast mechanizmu zwrotu podatku albo obok niego, wprowadzono mechanizm bieżących odliczeń podatku naliczonego w deklaracji podatkowej składanej w OSS.

3.2 Termin przechowywania ewidencji w rozumieniu przepisów 242a, 369k, 369x Dyrektywy

- a) W związku z dostrzeżoną niekonsekwencją związaną z terminami przechowywania ewidencji, o których mowa w art. 242a, 369k, 369x Dyrektywy – termin wynosi 10 lat, oraz w art. 369xk Dyrektywy – termin wynosi 5 lat, proponujemy, aby termin ten został skrócony i ujednoczony do okresu pięcioletniego. Termin taki wydaje się wystarczający dla potrzeb kontroli rozliczeń podatnika.

3.3 Sankcje za naruszenie warunków procedury szczególnej

- a) Występujemy z postulatem, ażeby „środki inne niż skreślenie z rejestru identyfikacyjnego”, o których mowa w nowym art. 369r Dyrektywy zostały w niej, choćby przykładowo wymienione. Pozostawienie tak nieostrego pojęcia może skutkować wprowadzeniem przez państwa członkowskie do ich wewnętrznych porządków prawnych środków nieproporcjonalnych oraz bardzo zróżnicowanych.

3.4 Wykaz VIES publikowany na stronach Komisji Europejskiej

- a) W związku z tym, że już Komisja Europejska udostępnia na swojej stronie internetowej możliwość weryfikacji numeru VAT UE przez każdy zainteresowany podmiot oraz brakiem uregulowania prawnego w tym zakresie, postulujemy uzupełnienie w tym zakresie planowanych zmian w Rozporządzeniu nr 904/2010.
- b) W naszej ocenie, każdy podatnik VAT zarejestrowany w UE powinien mieć możliwość nieodpłatnego sprawdzenia statusu swojego kontrahenta w celu wykazania zachowania należytej staranności. Możliwość taka powinna być nieodpłatna i powszechnie dostępna. Ze względu na to, że wielu podatników korzysta obecnie z usługi VIES na stronach Komisji Europejskiej, a korzystanie z niej nie jest uregulowane w Rozporządzeniu nr 904/2010, proponujemy dodanie takiej regulacji wraz z domniemaniem prawdziwości danych chroniącym podatnika.

Z poważaniem,

W imieniu MDDP Michalik Dłuska Dziedzic i Partnerzy
spółka doradztwa podatkowego S.A.

Tomasz Michalik
Partner,
Doradca podatkowy